

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: « Концепт FAMILY LIFE в англomовній картині світу»

Виконала: студентка 2 курсу, групи Ang1-M18
Спеціальності Мова і література (англійська)
Раца Тетяна Михайлівна

Керівник:
Фрасинюк Н.І., кандидат філологічних
наук, доцент кафедри англійської мови

Кам'янець-Подільський - 2019 року

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТ FAMILY LIFE У МОВНІЙ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІЙ КАРТИНАХ СВІТУ

1.1 Поняття « мовна картина світу» та «концептуальна картина світу» у сучасній лінгвістиці.

1.2 Концепт як категорія когнітивної лінгвістики

1.3 Типи концептів

1.4 Структура концептів

1.5 Проблема дослідження концепту

Висновки до першого розділу

РОЗДІЛ 2. НОМІНАТИВНЕ ПОЛЕ КОНЦЕПТУ FAMILY LIFE

2.1 Понятійна складова концепту FAMILY LIFE

2.1.1. Лексикографічний аналіз імені концепту **LIFE**

2.1.2 Лексикографічний аналіз імені концепту FAMILY

2.2 Ціннісна складова концепту FAMILY LIFE

2.2.1 Паремії як засіб об'єктивації концепту FAMILY LIFE в англійській картині світу

Висновки до другого розділу

РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТ FAMILY LIFE В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВНІЙ СВІДОМОСТІ

3.1. Концепт FAMILY LIFE в англійськомовній інтернет-картині

3.1.1 Асоціативний складник

3.2. Концепт FAMILY LIFE в у англійськомовному художньому дискурсі

3.2.1 Художній дискурс як засіб реалізації концепту FAMILY LIFE

3.2.2. Образний складник

3.2.2.1 Емоційні ознаки

3.2.2.2 Етичні ознаки

3.2.2.3 Інтерперсональні ознаки

3.2.2.4 Соціальні ознаки

3.2.3 Ціннісний компонент

Висновки до третього розділу

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

Людина пізнає світ значною мірою за допомогою мовних засобів, тому саме *homo sapiens* стає тією точкою, на якій мають перехрещуватися наукові пошуки. До базових установок когнітивно-комунікативної парадигми відносять антропоцентричність, адже людина є суб'єктом, що виконує різні дії, активно сприймає і продукує інформацію. Сучасні лінгвістичні теорії намагаються вбудувати мову в систему інших когнітивних механізмів людини, з іншого боку, виявити «посередницьку» функцію мови між людиною та позамовною дійсністю.

У когнітивній лінгвістиці вивчають специфіку сприйняття світу людиною, її емоції, розум, одним словом, існує тенденція до вивчення «людського фактора», гуманізації наукового знання, що призводить до «антропного» характеру лінгвістики.

Дослідження людського фактора в мові набуває нового ракурсу у зв'язку з вивченням картини світу та мовної картини світу.

Введення поняття «картина світу» в лінгвістику дає змогу дослідникам по-новому подивитися на вже відомі лінгвістичні проблеми. Із картиною світу пов'язана певна логіка світобачення та спосіб світосприйняття. Проте картина світу не є дзеркальним відбиттям світу, а лише певною його інтерпретацією.

Звернення до нових понять «концепт» і «культурний концепт» у лінгвістиці набуває певного переосмислення щодо значення і значущості. Останнім часом сформувався два основних погляди на зміст терміна «концепт», а саме: *лінгвокогнітивний* і *лінгвокультурологічний*. Серед представників когнітивного підходу варто назвати таких учених: О. С. Кубрякова, М. Мінський, О. О. Селіванова,; серед прибічників лінгвокультурологічного: С. Г. Воркачев, В. І. Карасик, В. А. Маслова, З. Д. Попова, Г. Г. Слишкін, Ю. С. Степанов, І. А. Стернін та ін. Лінгвокогнітологічні дослідження мають семасіологічний вектор: від смислу (концепту) до слова (засобами його вербалізації); лінгвокультурологічні

дослідження спрямовані ономасіологічно, ідуть від імені концепту до сукупності смислів, що він номінує . Ці два підходи до розуміння концепту не виключають один одного, а, навпаки, є взаємодоповнюючими: концепт як ментальне утворення у свідомості індивіда є виходом на концептосферу соціуму, далі – на культуру; а концепт як одиниця культури є фіксацією колективного досвіду, який стає надбанням народу.

Наше дослідження зосереджене на вивченні актуалізації концепту FAMILY LIFE у руслі лінгвокогнітивної та лінгвокультурологічної парадигми. У фокусі нашої уваги трактування сімейного життя у британському суспільстві, а саме: засоби профілізації концепту у британській картині світу, його структура та когнітивна інтерпретація.

Актуальність роботи зумовлена загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на розгляд мовних одиниць з урахуванням інформації, знань про світ, а також уявлень – наївних, наукових, художніх та досвідних, які ці одиниці репрезентують. Дослідження звертається до розгляду вербалізованих уявлень про внутрішній світ людини як носія певної культури в межах антропоцентричної парадигми сучасної гуманітарної науки.

Метою роботи є визначення характеристик концепту FAMILY LIFE в англійській мові.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- окреслити параметри розрізнення понять «мовна картина світу» і «концептуальна картина світу»;
- дати аналітичний огляд основних напрямів лінгвокогнітивного осмислення поняття «концепт»;
- визначити номінативне поле концепту FAMILY LIFE;
- визначити ключові ознаки концепту FAMILY LIFE в англійськомовній ітернет-картині;
- встановити образний і ціннісний компоненти концепту FAMILY LIFE і в художньому дискурсі;

Об'єктом даного дослідження є концепт FAMILY LIFE в англійській мові.

Предметом дослідження є лінгвістичний опис-моделювання концепту FAMILY LIFE в англійській мові.

Методи дослідження. Для виконання цих завдань на різних етапах дослідження використовувались **загальнонаукові методи та прийоми** лінгвістичного аналізу: *гіпотетико-дедуктивний метод, описовий метод; традиційні* для лінгвістики ХХ ст.: *аналіз словникових дефініцій* для виділення ядерної та периферійної зон досліджуваних концептів; *компонентний* аналіз для виділення семантичних компонентів лексичного значення, *контекстуально-інтерпретаційний* аналіз для дослідження реалізації концепту FAMILY LIFE в наївній свідомості англоспівної спільноти; **новітні методи**, які постали в рамках антропологічної лінгвістики: *концептуальний аналіз* для опису концепту FAMILY LIFE в англійській мові; метод лінгвокультурологічної інтерпретації.

Матеріалом дослідження слугували мовні одиниці на позначення концепту FAMILY LIFE, вилучені методом суцільної вибірки з тлумачних, перекладних, енциклопедичних, фразеологічних словників; з інтернет-джерел; з текстів художньої літератури.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання результатів дослідження в нормативних університетських курсах з лексикології, лексикографії, стилістики, історії англійської мови, спецкурсах з когнітивної лінгвістики, національно-мовних картин світу, психолінгвістики, лінгвокультурології, теорії міжкультурної комунікації.

Обсяг та структура дипломної роботи магістра. Робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та списку джерел ілюстративного матеріалу.

У **Вступі** сформульовано мету та завдання, описано матеріал дослідження і методи його аналізу, розкрито практичне значення роботи.

У першому розділі « **Концепт FAMILY LIFE у мовній та концептуальній картинах світу**» розкрито поняття «мовна картина світу» і «концептуальна картина світу», висвітлено історію виникнення теорії мовних картин світу в лінгвістиці та сучасний стан дослідження проблеми; охарактеризовано поняття «концепт» як когнітивної та лінгвокультурологічної одиниці; класифіковано концепти та описано їх структури.

У другому розділі «**Номінативне поле концепту FAMILY LIFE**» розкрито понятійну складову концепту, проведено лексикографічний аналіз його імені, проведено дослідження реалізації концепту FAMILY LIFE в фразеології.

У третьому розділі «**Концепт FAMILY LIFE в англomовній свідомості**» досліджено асоціативні складники концепту FAMILY LIFE в інтернет-просторі (матеріали сайту Британського національного корпусу (<http://info.ox.ac.uk/bnc>)), виявлено образні та ціннісні компоненти концепту FAMILY LIFE в художньому англomовному дискурсі.

У **Загальних висновках** узагальнено теоретичні та практичні результати проведеного дослідження та окреслено перспективи подальшої наукової роботи в цьому напрямі.

Апробація результатів дослідження. Основні тези роботи були представлені автором на звітній науковій конференції студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (22 квітня 2019 року).

ВИСНОВКИ

Характерною рисою сучасної вітчизняної й закордонної лінгвістики є розвиток когнітивного й лінгвокультурологічного підходів до вивчення семантики слова. Когнітивна лінгвістика вивчає вербалізацію пізнавальних процесів, лінгвокультурологія розглядає взаємозв'язок культури й мови в процесі їх функціонування. Визначальним терміном когнітивної лінгвістики й лінгвокультурології є концепт.

Концепт – це ментальне утворення, що поєднує пов'язані з певним явищем поняття, уявлення, знання, асоціації, переживання, частина яких становить інваріантне колективно напрацьоване й поняттєво структуроване ядро, а інші – індивідуальну змінну периферію. До інваріантних властивостей концепту належать: 1) мінімальна одиниця людського досвіду як ідеальне уявлення; 2) експлікованість словом; 3) наявність польової організації; 4) основна одиниця опрацювання, збереження й передавання інформації; 5) «розмитість» семантичних меж; 6) культурна й соціальна маркованість; 7) співвідношення універсального й індивідуального компонентів.

Концепт є основною одиницею вивчення національної когнітивно-мовної картини світу. Остання – це зафіксовані засобами мови знання певного етносу про навколишній світ, які зберезувано у свідомості людини через концепти.

У сучасній науковій літературі не існує єдиної методики аналізу концептів. Основу одних методик становить принцип польової структури концепту, в інших розглянуто найповніший набір ознак і когнітивних моделей, які формують структуру концепту. Оптимальною для повноти когнітивного й лінгвокультурологічного опису концепту FAMILY LIFE в англійській когнітивно-мовній картині світу є аналіз поняттєвого, ціннісного, образного та асоціативного складників. З опертям на дві традиційні методики до ядра концепту віднесено поняттєвий і ціннісний компоненти, периферію становлять образний і асоціативний складники.

Концепт FAMILY LIFE постає складним ментальним утворенням, що містить низку компонентів і реалізується в дискурсі. Розмаїття лексичних і фразеологічних засобів мовної об'єктивації концепту вказує на його значущість для англійської когнітивно-мовної картини світу. Семантичний аналіз на лексичному рівні має на оці виділення ключових і другорядних слів-репрезентатів концепту, які можуть належати до різних когнітем.

Найбільш ємно концепт вербалізовано контекстом, який містить не лише пояснення певних репрезентатів концепту, а й когнітивні зв'язки його складників, аналіз яких дав змогу побудувати найповнішу концептуальну модель.

Узагальнений словниковий опис значення лексем *family* та *life* як номенів концепту FAMILY LIFE виглядає так: *life of a fundamental social group of common ancestry living under one roof, consisting of parents, their children and other relatives, including those who are now dead.*

У словнику Merriam-Webster Dictionary номен концепту FAMILY LIFE виглядає так: *the kind of life a person normally leads when one is married and has children.*

Основними способами номінації концепту FAMILY LIFE в англійській мові є такі іменники як *marriage, wedlock.*

Понятійний компонент концепту FAMILY LIFE містить такі компоненти: *life, marriage, social group, parents, children, relatives.*

Ціннісна складова лінгвокультурного концепту відображає національну специфіку семантики одиниць мови, які в сукупності відображають мовну картину світу його носіїв.

Аналізуючи паремії, що об'єктивують концепт FAMILY LIFE, ми виявили високий рівень появи даного концепту у паремійному фонді британської культури, що свідчить про його значимість для цього етносу, де сімейне життя є – цінністю людини. Основні ціннісні компоненти вербалізуються в наступних змістовних логемах: *family life is a husband and a*

wife, family life is parents and children, family life is a home, family life is the greatest value, family life is relatives, family life is a social status.

Асоціативний компонент концепту FAMILY LIFE складається з таких концептуальних метафор: family life is a support system, family life is a glue, family is possession, family life is institution, family life is house, family life is a feeling, family life is hugs, kisses, fun, common activities, sharing problems, food, feeling.

Аналіз образного шару концепту FAMILY LIFE на матеріалі англійської художньої прози показав, що Образний компонент концепту FAMILY LIFE в англійській мові об'єктивується низкою ключових когнітивних ознак, які є основою для типових метафоричних висловлювань. У досліджуваних текстах образний аспект концепту FAMILY LIFE охоплює антропоморфні ознаки.

Серед антропоморфних ознак концепту FAMILY LIFE ми виділяємо емоційні, етичні, інтерперсональні, соціальні.

Концепт FAMILY LIFE у своїй структурі містить такі ознаки емоцій: 1) негативні: fear, rage, suffering, hate, *loneliness*, envy, jealousy, pain; 2) позитивні : happiness, passion, affection, pleasure.

Серед етичних ознак концепту FAMILY LIFE в англійській мові домінують ознаки з негативною конотацією: brutality, lie. Серед позитивних етичних ознак досліджуваного концепту знайдено ознаки : peace, harmony, dream, gift, fulfilment, luxury:

До позитивно оцінюваних інтерперсональних ознак концепту FAMILY LIFE залучаємо такі: care, support, patience, obedience, love, romantic:

Великою кількістю представлені негативні інтерперсональні ознаки: tiredness, cruelty.

Соціальні когнітивні моделі концепту FAMILY LIFE представлені метафорами: FAMILY LIFE is making money, FAMILY LIFE is bringing up children, FAMILY LIFE is business, FAMILY LIFE is a high status in the society:

Серед образних ознак досліджуваного концепту FAMILY LIFE виділено

такі позитивні загальнооцінні вияви сімейного життя: happy, beautiful, perfect, good, wonderful, pleasant.

До позитивнооцінного компонента залучаємо такі загальнолюдські цінності: FAMILY LIFE is freedom, FAMILY LIFE is happiness.

Негативнооцінний компонент концепту FAMILY LIFE є кількісно більш значний. Серед образних ознак досліджуваного концепту FAMILY LIFE виділено такі негативні загальнооцінні вияви сімейного життя: unbearable hoked, troubled.

Концепт FAMILY LIFE в англійській мовній свідомості позначений різноманітними семантичними диференційними маркерами, що свідчить про його визначальне місце у свідомості народу і виявляється в різноаспектних атрибутивних характеристиках досліджуваного об'єкта концептуалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апресян Ю. Д. Образ человека по данным языка: попытка системного описания. *Вопросы языкознания*. 1995. № 1. С. 37–67.
2. Алефиренко Н. Ф. Методологические основания исследования проблемы вербализации концепта. *Вестник Воронежского государственного ун-та. Сер. Гуманитарные науки*. 2004. Вып. 2. С. 60–66.
3. Алефиренко Н. Ф. Фразеология в свете современных лингвистических парадигм: Монография. Москва: ООО Изд-во «Элпис», 2008. 271 с.
4. Аникин В. П. Русские народные пословицы, поговорки, загадки и детский фольклор. Москва: Учпедгиз, 1957. 240 с.
5. Арутюнова Н. Д. Логический анализ языка. Языки эстетики: Концептуальные поля прекрасного и безобразного. Москва: Индрик, 2004. 720 с.
6. Аскольдов С. А. Концепт и слово. *Русская словесность. От теории словесности к структуре текста: Антология*. Москва: Academia, 1997. С. 267–279.
7. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1996. 104 с.
8. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2004. 344 с.
9. Белявская Е. Г. Воспроизводимы ли результаты концептуализации? (К вопросу о методике когнитивного анализа). *Вопросы когнитивной лингвистики*. 2005. №1. С.5-15. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/vosproizvodimy-li-rezultaty-kontseptualizatsii-kvoprosu-o-metodike-kognitivnogo-analiza> (дата звернення: 14. 11. 2019).
10. Бехта І. А. Дискурс наратора в англomовній художній прозі. Київ: Грамота, 2004. 304 с.
11. Болдырев Н. Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. Тамбов: Изд-во Тамб. ун-та, 2000. 123 с.

12. Вайсгербер Й. Л. Родной язык и формирование духа. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1993. 224 с.
13. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. Москва: Русские словари, 1996. 416 с.
14. Волоцкая З. М., Головачева А. В. Языковая картина мира и картина мира в текстах загадок. *Малые формы фольклора*. 1995. С. 218–244.
15. Воркачев С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт: становление антропоцентрической парадигмы в языкознании. *Филологические науки*. 2001. №1. С. 64–72.
16. Воркачев С. Г. Счастье как лингвокультурный концепт. Москва: ИТДГК «Гнозис», 2004. 236 с.
17. Вороновська Л. В. Універсальні та специфічні особливості визначення ознак художнього дискурсу. *Теоретична і дидактична філологія*. 2015. Випуск 20. С. 155–166.
18. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу: [монографія]. Київ: Логос, 2004. 284 с.
19. Голобородько К. Ю. Лінгвістичний статус концепту. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 27–30.
20. Гумбольдт В. Избранные труды по языкознанию. Москва: ОАО ИГ «Прогресс», 2000. 400 с.
21. Делез Ж., Гваттари Ф. Что такое философия? СПб.: Алетейя, 1998. 288 с.
22. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ: Довіра, 2006. 703 с.
23. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: Морфологія. Вид. 3-тє, виправл. і доп. Донецьк: ДонНУ, 2007. 294 с.
24. Загнітко А. П. Сучасні типології концептів: когнітивний, лінгвокультурологічний, прагматичний аспекти. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: [зб. наук. праць]*. 2010. Вип. XI. С. 33–46.

- 25.Зусман В. Г. Концепт в системе гуманитарного знания. *Вопросы литературы*. 2003. № 4/5. С. 3–29.
- 26.Іващенко В. Л. Термін концепт у контексті лінгвістичних методів дослідження. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2004. Вип. 10. С. 182–191.
- 27.Кагановська О. М. Текстові концепти художньої прози: когнітивна та комунікативна динаміка (на матеріалі французької романістики середини ХХ сторіччя): дис. ... доктора філол. наук : 10.02.05. Київ, 2003. 502 с.
- 28.Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград: Перемена, 2002. 477 с.
- 29.Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность. Москва: Наука, 1987. 263 с.
- 30.Касевич В. Б. Буддизм. Картина мира. Язык. СПб.: Петербургское Востоковедение, 1996. 275 с.
- 31.Кононенко В. І. Концепти українського дискурсу. Київ: Івано-Франківськ: Плай, 2004. 247 с.
- 32.Корнилов О. А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов. [2-е изд., испр. и доп.]. Москва: Че Ро, 2003. 349 с.
- 33.Кошелев А. Д. О языковом концепте «долг». *Логический анализ языка. Языки этики*. 2000. С. 119–124.
- 34.Кочерган М. П. Загальне мовознавство: Підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2003. 464 с.
35. Крикманн А. А. Опыт объяснения некоторых семантических механизмов пословицы. *Паремнологические исследования*. 1984. С. 149–178.
- 36.Кубрякова Е. С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика – психология – когнитивная наука. *Вопросы языкознания*. 1994. №4. С. 34–47.
- 37.Левин Ю. И. Провербиальное пространство. *Паремнологическое исследование*. 1984. С.108–126.

- 38.Лисиченко Л. А. Структура мовної картини світу. *Мовознавство*. 2004. № 5–6. С. 36–41.
- 39.Лихачёв Д. С. Концептосфера русского языка. *Русская словесность. От теории словесности к структуре текста. Антология* / [под ред. проф. В. П. Нерознака]. Москва: Academia, 1997. С. 280–287.
- 40.Ляпин С. Х. Концептология: к становлению подхода. *Концепты. Научные труды Центроконцепта*. Архангельск: Изд-во Помор. ун-та, 1997. Вып.1. С. 11–35.
- 41.Манакин В. Н. Сопоставительная лексикология. Київ: Знання, 2004. 326 с.
- 42.Маслова В. А. Когнитивная лингвистика. Москва: ТетраСистемс, 2005. 256 с.
- 43.Місінькевич О. М. Концепт культури як одиниця ментальної інформації у мовній картині світу. *Мандрівець*. 2014. № 1. С. 53–57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mandriv_2014_1_11 (дата звернення: 02.12. 2019).
- 44.Миллер Л. В. Художественный концепт как смысловая и эстетическая категория. *Мир русского слова*. 2000. №4. С. 39–45.
- 45.Никитин М. В. Курс лингвистической семантики. Москва: Высшая школа, 1996. 315 с.
- 46.Огар А. О. Суперечливі аспекти поняття «концепт». *Проблеми гуманітарних наук. Філологія*. 2013. Вип. 32. С. 242–252. URL: http://ddpu.drohobych.net/filol_gum/wpcontent/uploads/2016/04/2013_20.pdf (дата звернення: 26.11. 2019).
- 47.Пазяк М. М. Українські прислів'я та приказки: Проблеми пареміології та пареміографії. Київ: Наукова думка, 1984. 203 с.
- 48.Пасик Л. А. Концепт як об'єкт дослідження когнітивної лінгвістики. *Актуальні питання іноземної філології*. 2015. № 3. С. 124–128. URL: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/9617/3/pasyk_apif.pdf (дата звернення: 13. 09. 2019).
- 49.Пименова М. В. Предисловие. *Введение в когнитивную лингвистику* / [Отв. ред. М. В. Пименова]. Кемерово, 2004. Вып. 4. 208 с.

50. Попова З. Д., Стернин И. А. Очерки по когнитивной лингвистике. Воронеж: Истоки, 2001. 191 с.
51. Попова З. Д., Стернин И. А. Понятие «концепт» в лингвистических исследованиях. Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1999. 189 с.
52. Постовалова В. И. Картина мира в жизнедеятельности человека. *Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира* / отв. ред. Б. А. Серебренников. 1988. С. 8–69.
53. Привалова И. В. Отражение национально-культурных ценностей в паремиологическом фонде языка. *Язык, сознание, коммуникация*. 2001. Вып. 18. С. 10–16.
54. Приходько А. М. Концептологія дискурсу: апелювання концепту до дискурсів. *Аналістика та американістика*. 2013. Вип. 10. С. 43–50.
55. Романова Т. В. Интерпретация концептуальной структуры публицистического текста (на материале дневниковых заметок О. Павлова Бывшие люди). *Вопросы филологии*. 2005. № 1 (19). С. 23–28.
56. Рыжкина А. А. О методах анализа концепта. *Вестник ОГУ*. 2014. № 11. С. 117–120.
57. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: «Довкілля-К», 2006. 716 с.
58. Слышкин Г. Г. Лингвокультурный концепт как системное образование. *Вестник Волгоградского университета. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация*. Волгоград, 2004. №1. С. 29–34.
59. Соколовская Ж. П. Картина мира в значениях слов – семантические фантазии или «катехизис семантики»? Симферополь: Таврия, 1993. 231 с.
60. Степанов Ю. С. Концепт «причина» и два подхода к концептуальному анализу языка – логический и сублогический. *Логический анализ языка. Культурные концепты*. Москва: Наука, 1991. С. 5–14.
61. Стернин И. А. Методика исследования структуры концепта. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики*. Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 2001. С. 58–65.

62. Телия В. Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. Москва: «Языки русской культуры», 1996. 287 с.
63. Токарев Г. В. К вопросу о культурном слое концепта. *Языковая личность: проблемы когниции и коммуникации*. Волгоград: Колледж, 2000. С. 16–21.
64. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 494 с.
65. Цапок О. М. Мовні засоби репрезентації концепту КРАСА в поезії українських шістдесятників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.01. Одеса, 2004. 19 с.
66. Чернявская В. Е. Дискурс как объект лингвистических исследований. *Текст и дискурс. Проблемы экономического дискурса: Сб. науч. тр.* СПб.: Изд-во С.-Петербур. гос. ун-та экономики и финансов, 2001. С.11–22.
67. Шмелёв А. Д. Русская языковая модель мира: Материалы к словарю. Москва: Языки славянской культуры, 2002. 496 с.
68. Яковлева Е. С. Фрагменты русской языковой картины мира (модели пространства, времени, восприятия). Москва: Гнозис, 1994. 344 с.
69. Jackendoff R. *Semantics and cognition*. Massachusetts: MIT Press, 1990. 234 p.
70. Lakoff G. *The Contemporary Theory of Metaphor*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994. 89p.
71. Langacker R. W. *Concept, image and symbol: the cognitive basis of Grammar*. New York, 1991. 175 p.
72. Fedoriuk L. V. *The Methodology of the Concept Structure Analysis. Cognitive and Linguoculturological Aspects. Linguistic Studies : зб. наук. Праць*; Донецький національний університет ім. Василя Стуса, 2016. С. 70–76.
73. Stern J. *Metaphor, Literal, Literalism. Mind and Language*. 2006. Vol.21. (3). P. 243–279.
URL:<http://philosophy.uchicago.edu/faculty/files/stern/metaphor.pdf> (Last accessed: 30.11.2019).

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

74. Краткий словарь когнитивных терминов / [Сост. Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрат, Л. Г. Лузина]. Москва: Изд-во МГУ, 1996. 245 с.
75. Лингвистический энциклопедический словарь. Москва: Сов. Энциклопедия, 1990. 685 с
76. Словник літературознавчих термінів. URL: <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/slovnyk/index.php?let=6> (дата звернення: 21. 08. 2019).
77. Степанов Ю. С. Константы. Словарь русской культуры: [2-е изд. испр. и доп.]. Москва: Акад. проект, 2001. 990 с.
78. Философский энциклопедический словарь / [Редкол.: С. С. Аверинцев, Э. А. Араб-Оглы, Л. Ф. Ильичев др.]. 2-е изд. Москва: Сов. Энциклопедия, 1989. 815 с.
79. Фразеологічний словник. URL: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/128720> (дата звернення: 25. 08. 2019).
80. BNC – British National Corpus. Сборник примеров употребления современного разговорного и письменного британского языка. URL: <http://thetis.bl.uk/cgi-bin/saraWeb> (дата звернення: 06. 10. 2019)
81. Cambridge International Dictionary of English URL: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british> (дата звернення: 26.09.2019)
82. Collins English Dictionary URL: <http://www.collinsdictionary.com/dictionary/english> (дата звернення: 06. 10. 2019)
83. Hazlitt W. C. English Proverbs and Proverbial Phrases Collected from the Most Authentic Sources, Alphabetically Arranged and Annotated, with Much Matter not Previously Published. London, 1907. 580 p.
84. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <http://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 12. 10. 2019).

85. Macmillan English Dictionary. URL: <http://www.macmillandictionaries.com/>
(дата звернення: 07.08. 2019).
86. Merriam-Webster Dictionary. URL: <http://www.merriam-webster.com/> (дата звернення: 27.09. 2019).
87. Online Etymology Dictionary URL: <http://www.etymonline.com>. (дата звернення: 27.09. 2019).
88. Webster's Revised Unabridged Dictionary (1913)
89. Webster Online Dictionary. URL: <http://www.m-w.com/> (дата звернення: 30. 08. 2019).

СПИСОК ТЕКСТОВИХ ДЖЕРЕЛ

90. Anna Tyler. A Spool of Blue Thread. URL: <http://droppdf.com/files/L8KWH/a-spool-of-blue-thread-anne-tyler.pdf>
91. Colleen McCullough. The thorn birds. URL: <http://down02.putclub.com/virtual/backup/update/Download/Literature/THE%20THORN%20BIRDS.pdf>
92. Lawrence D. H. Sons and Lovers URL: <https://www.planetebook.com/free-ebooks/sons-and-lovers.pdf>